

Nr 182.

Av herr **Erlansson**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående försäljning av vissa kronans jordbruksegendomar för beredande av medel till inköp av för skogsodling lämplig mark.

För varje fosterlandsälskande medborgare, som har en vaken blick för betydelsen av de nationella värdenas utnyttjande, är det smärtsamt att se att landets tillgångar icke kunna på ett tillfredsställande sätt tillvaratagas. Värdena i våra åkrar, skogar, vattenfall, malmer m m. kunde skänka vårt land mycket högre inkomster, om vi ville och kunde använda dem rätt. Villigt och tacksamt skall erkännas, att mycket blivit gjort de senare åren, men det måste också framhållas, att vi hava ett gott stycke kvar, innan vi hunnit målet.

Våra kalmarker — vilka jag genom denna motion vill bringa inför riksdagens hågkomst — ligga i stor utsträckning väntande på skogsplantörens hacka. I sitt nuvarande försummade tillstånd äro de nästan värdelösa, men hade våra fäder ägnat dem förståndig och framsynt vård, så hade de nu kunnat bära härliga skogar och givit stora inkomster. — Det vore väl, om vi icke gäve våra efterkommande anledning att uttala sig på samma sätt!

Det borde i stora drag ordnas på något sätt, så att dessa marker, som ej kunna förvandlas till åker, bleve skogbärande snarast möjligt. Huru detta bäst skall ske är inte så lätt att säga, men jag hoppas, att den dagen icke är allt för fjärran, då inga kalmarker längre finnas i vårt land.

Vi sträva mot detta mål, ty staten köper skogsmark och mark tjänlig till skog icke blott för de pengar, som inflyta genom försäljning av jordbruk, utan för en miljon kronor årligen. Det räcker ändå inte. Mera behöfve göras.

Enligt lagen av år 1874 skola de kronoegendomar, som giva högst 600 kronor i arrendeinkomst, säljas. Dessa egendomar torde snart vara slutsålda; då hava vi att emotse en minskning i inkomsterna av försålda jordbruk och sålunda en mindre summa att köpa skogsmark för. Vi behöfve en större summa men hava sålunda att vänta en mindre. Detta

kan dock motverkas, om riksdagen vill taga ännu ett steg på den beträdda vägen och besluta att sälja de statens jordbruk, vilkas arrendeinkomst uppgår till högst 2,000 kronor.

Det är en känd sak, att statens jordbruksegendomar lämna en obetydlig inkomst. Därför är det något svårt att förstå orsaken till det motstånd och den betänksamhet, som gjort sig gällande, då det varit fråga om en utvidgad försäljning av dessa. De nationella värdena bliva större genom försäljning, ty jordbruket blir ju kvar och kommer nog icke att skötas sämre, och skogsarealen utvidgas.

Vid försäljning av dessa egendomar böra de — så långt det är lämpligt — styckas till egnahem och småbruk. Småbruket böra dock icke göras allt för små. Storleken får sättas efter jordens godhet. De böra vara så stora, att en familj kan föda sig på dem. Där byggnader eller andra förhållanden tala för försäljning av större lotter må så ske. Det bästa möjliga bör åstadkommas.

Då det för besluts fattande enligt denna framställning har sin betydelse att veta icke blott huru många dessa egendomar äro, utan huru många egnahem, småbruk och större jordbruk härav kunde vinnas, är en utredning härom av nöden. Denna torde då också kunna visa ungefärliga storleken av de medel, som härigenom kunde erhållas till inköp av mark, lämplig för skog.

På grund av vad jag sålunda anfört, får jag hemställa,

att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning, rörande en planmässig försäljning av sådana kronans jordbruksegendomar, som icke inbringa 2,000 kronor i årligt arrende, för att därigenom bereda ökade medel till inköp av mark, lämplig till skogsodling, samt för riksdagen framlägga de förslag, som denna utredning kan medföra.

Stockholm den 27 januari 1916.

John Erlansson.

I motionens syfte instämma:

E. Eurén.

Sven Persson,
Fritorp.